

Handläggare
Samhällsbyggnadskontoret
Per Tholander
Vattenstrateg
08-57828101
per.tholander@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2021-11-01

Sida
1 (4)
Diarienummer
KSM 2021-1093

Mottagare
Kommunstyrelsen

Svar på remiss om Riskhanteringsplan för översvämning i Stockholms län

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut till kommunstyrelsen

- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse antas som Tyresö kommuns svar på remissen Riskhanteringsplan för översvämning i Stockholms län

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sara Kopparberg
Chef Samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län har, baserat på hot- och riskkartor från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, upprättat en riskhanteringsplan för arbetet med att hantera översvänningsrisker inom Stockholms tätort. Vattenområden med översvänningsrisk är Oxundaån, Tyresån, Mälaren och Östersjön. Riskhanteringsplanen innehåller mål och åtgärder för att minska risken för att människors hälsa, miljön, kulturarvet och ekonomisk verksamhet drabbas av skador till följd av översvämning. Tyresö kommun har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget till riskhanteringsplan. Synpunkter ska lämnas senast den 21 november 2021.

Tyresö kommun är positiva till att Länsstyrelsen har tagit fram en riskhanteringsplan för översvänningsrisker i Stockholms län och delar den bild

av översvämningsriskerna som redovisas i planen. Tyresö Kommun vill dock påpeka att den byggnad som anges som industribyggnad under avsnittet ”Översvämning vid Östersjön i Tyresö kommun” tillhör en båtklubb och utgör inte en byggnad med huvudändamål industri. Tyresö kommun bedömer att riskhanteringsplanens mål är rimliga och relevanta, men att de kan förtydligas något när det gäller byggnader med samhällsfunktion, samt att de föreslagna åtgärderna är rimliga och att de är möjliga att genomföras enligt föreslagen tidplan.

Tyresö kommun redogör vidare för sitt pågående arbete med planeringsunderlag för minskad översvämningsrisk vid skyfall och genomförda utredning gällande Tyresån i samband med planering för borttagande av dammanläggningen vid Nyfors.

Avslutningsvis ser Tyresö Kommun gärna att samordningsvinster mellan arbetet enligt översvämningsförordningen och arbetet enligt vattenförvaltningsförordningen synliggörs i planen.

Beskrivning av ärendet

Som en del i arbetet enligt EU:s översvämningsdirektiv (2007/60/EG) har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) pekat ut Stockholm som ett av landets 25 områden med betydande översvämningsrisk. Vattenområden med översvämningsrisk är Oxundaån, Tyresån, Mälaren och Östersjön. MSB har sedan tagit fram hot- och riskkartor som beskriver översvämningsrisker samt vilka objekt och verksamheter som skulle översvämmas vid olika översvämningsscenarier.

Länsstyrelsen i Stockholms län har baserat på hot- och riskkartorna upprättat en plan för arbetet med att hantera översvämningsrisker inom Stockholms tätort. Länsstyrelsernas arbete med riskhanteringsplanen följer förordningen om översvämningsrisker samt MSBs föreskrifter om riskhanteringsplaner. Syftet med riskhanteringsplanerna är att identifiera viktiga slutsatser utifrån hot- och riskkartorna och hitta eventuella behov av åtgärder. Riskhanteringsplanen innehåller mål och åtgärder för att minska risken för att människors hälsa, miljön, kulturarvet och ekonomisk verksamhet drabbas av skador till följd av översvämning.

Länsstyrelsen ansvarar för planens innehåll, rapportering och uppföljning av mål och åtgärder samt ska agera som stöd åt kommunerna i arbetet. Förordningen om översvämningsrisker ger inga legala möjligheter för Länsstyrelsen att kräva att kommuner genomför de mål och åtgärder som föreslås. Länsstyrelsen anser dock att kommunerna har ett eget övergripande

ansvar att vidta åtgärder för att reducera översvämningsrisker enligt lag om skydd mot olyckor och lagen om extraordinära händelser.

Tyresö kommun har beretts tillfälle att lämna synpunkter på förslaget till riskhanteringsplan. Synpunkter ska lämnas senast den 21 november 2021.

Länsstyrelsen önskar i synnerhet få synpunkter på:

- Översvämningsrisken – är de slutsatser som identifierats utifrån hot- och riskkartorna relevanta och riktiga? Saknas något? Hot- och riskkartorna finns publicerade på MSBs hemsida Översvämningsportalen (msb.se).
- Riskhanteringsplanens mål – är de rimliga och relevanta? Behövs det andra mål för att minska översvämningsriskerna?
- Åtgärderna – är de föreslagna åtgärderna i er kommun rätt i förhållande till målen och kan de genomföras enligt föreslagen tidplan? Saknas åtgärder?
- Genomför eller planerar er organisation åtgärder som kan bidra till uppfyllelse av resultatmålen eller på annat sätt kan minska översvämningsrisk och som i så fall kan lyftas in i riskhanteringsplanen?
- Övriga synpunkter på samrådsunderlaget.

Tyresö kommuns synpunkter

Tyresö kommun är positiv till att Länsstyrelsen har tagit fram en riskhanteringsplan för översvämningsrisker i Stockholms län.

Kommunen delar den bild av översvämningsriskerna som redovisas i planen. Dock vill Tyresö kommun peka på att den byggnad som anges som industribyggnad under avsnittet ”Översvämning vid Östersjön i Tyresö kommun” tillhör en båtklubb och utgör inte en byggnad med huvudändamål industri.

Tyresö kommun bedömer att riskhanteringsplanens mål är rimliga och relevanta men det skulle kunna förtydligas vad som gäller för byggnader med samhällsfunktion. Planen anger som ett resultatmål att ”Inga byggnader med samhällsfunktion ska få minskad funktionalitet vid en översvämning, oavsett återkomsttid” samtidigt som ett annat mål anger att ”Inga skolor ska utsättas för långvariga avbrott i verksamheten på grund av en översvämning med en återkomsttid på 100 år eller oftare”. Detsamma gäller målet ”Inga sjukhusanläggningar, brandstationer, polisstationer ska få kraftigt minskad funktionalitet vid en översvämning oavsett återkomsttid”. Detta blir något

otydligt och motsägelsefullt då skolor, sjukhus, brandstationer med mera definieras som byggnad med samhällsfunktion på sida 9.

Tyresö kommun bedömer också att de föreslagna åtgärderna är rimliga och att de är möjliga att genomföras enligt föreslagen tidplan.

Tyresö kommun arbetar aktivt med att ta fram planeringsunderlag för att minska översvämningsrisker i den bebyggda miljön och har under 2020 genomfört en kommunövergripande skyfallskartering. Nu pågår arbete med att göra en konsekvensanalys av de identifierade översvämningsriskerna vid skyfall. Vidare arbetar Tyresö Kommun parallellt med att ta fram en strukturplan för hantering av översvämningsrisker vid skyfall i Bollmora och Lindalen. Tyresö kommun arbetar också med att skapa fria vandringvägar i Tyresån. I samband med pågående arbete med att ta bort dammanläggningen vid Nyfors och ersätta denna med naturliga stentrösklar har en omfattande hydrologisk utredning av åtgärdens effekter genomförts. Utredning visar vilka effekter på sjönivåerna som åtgärden förväntas ha vid 100-årsflöde och beräknat högsta flöde (BHF) Utredningen visar att en något minskad översvämningsrisk kan förväntas runt sjön Tyresö-Flaten när åtgärden genomförts. I övriga sjöar förväntas inga förändringar avseende översvämningsriskerna.

Förordning (2009:956) om översvämningsrisker 3§ anger att arbetet ska, i den utsträckning det är lämpligt, samordnas med arbetet enligt vattenförvaltningsförordningen (2004:660). Det vore därför önskvärt att Länsstyrelsen i planen kan belysa de viktiga samordningsvinster som finns mellan arbetet med översvämningsrisker och arbetet med att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten. Att arbeta systematiskt med hydrologisk restaurering av avrinningsområden genom till exempel återskapande av våtmarker ger många viktiga funktioner så som minskad översvämningsrisk, minskad klimatpåverkan, bättre vattenkvalitet och bättre förutsättningar för biologisk mångfald.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Ärendet bedöms inte beröra barn varför någon prövning av barnets bästa inte har genomförts.